

Seznam představitelů českého státu

seznam na projektech Wikimedia

Seznam představitelů českého státu přináší přehled hlav státních útvarů, které se v minulosti nacházely na území dnešního Česka. Vedle českých knížat, českých králů, prezidentů Československé a České republiky jsou do seznamu zahrnuta i velkomoravská knížata a Sámo, vládce tzv. Sámovy říše. Panovníci z období před příchodem Slovanů zahrnuti nejsou, těm je věnována stránka *Seznam germánských vládců na území Česka a Slovenska*.

Pražský hrad, tradiční sídlo českých představitelů

Rotunda sv. Kateřiny ve Znojmě. Fresky uvnitř rotundy nepřímo dokládají dynastickou posloupnost nejstarších českých vládců.

V případě, že některý panovník nebyl svrchovaným vládcem, je tato skutečnost uvedena v závorce přímo pod jeho jménem. Týká se to závislosti Velké Moravy na Franské říši v letech 870–871, českého knížectví za vlády Bořivoje I. na Velkomoravské říši, příslušnosti Českého království k Rakouskému císařství (1804–1867) a Rakousku-Uhersku (1867–1918) a závislosti Protektorátu Čechy a Morava na nacistickém Německu za 2. světové války. Příslušnost českého státu k nadstátním útvarům (včetně Svaté říši římské) takto uváděna není.

Od Sáma po Zemana

Číslovky za jmény panovníků se vztahují k titulu českého knížete či krále. Skutečnému pořadí však číslování neodpovídá u jména Ferdinand, jelikož Ferdinand IV. na trůn nikdy nenastoupil, a u jmen Karel a Matyáš, kde se tradičně nezapočítávají vzdorokrálové Matyáš a Karel III. Albrecht.

Vládce Sámovy říše (623/4–658/9)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
1	<u>Sámo</u>		605?–659?	623/4–658/9	<u>Franský</u> kupec, vládce <u>slovanského</u> kmenového svazu, tzv. <u>Sámovy říše</u> .

Velkomoravská knížata (830?–906)

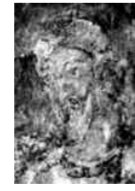
Mojmírovci (830?–870)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
1	<u>Mojmír I.</u>		cca 795?–846?	830?–846	První historicky známý moravský vládce, zakladatel <u>dynastie Mojmírovců</u> .
2	<u>Rostislav</u>		ok. 813? – po 870 (Bavorsko)	846–870	Synovec <u>Mojmíra I.</u> V roce 846, pravděpodobně po Mojmírově smrti, byl na velkomoravský stolec dosazen <u>Ludvíkem Němcem</u> , panovníkem <u>východofranské říše</u> . ^[1] Na Moravu přišli na jeho žádost misionáři <u>Cyril a Metoděj</u> . ^[2] Svého nástupce Svatopluka vydává Frankům, kteří na Moravu dosazují své místodržitele Viléma a Engilšalka.

Vilémovci (870–871)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
3–4	<u>Engilšalk</u> (v letech 870–871 v rámci <u>Franské říše</u> , jejímž císařem byl <u>Karloman I.</u>)		ok. 830–871	870–871	Vilémův bratr, franský místodržící v době Svatopluka. Zemřel při vzpouře Moravanů vedené <u>Slavomírem</u> . ^{[3][4]}
3–4	<u>Vilém</u> (v letech 870–871 v rámci <u>Franské říše</u> , jejímž císařem byl <u>Karloman I.</u>)		ok. 830–871	870–871	Engilšalkův bratr, franský místodržící v době Svatopluka. Zemřel při vzpouře Moravanů vedené Slavomírem. ^{[3][4]}

Mojmírovci (871–906)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
5	<u>Slavomír</u>		ok. 830 – po 873	871	Kněz pravděpodobně mojmírovského původu ^[5] , vůdce vzpoury proti franské nadvládě, která vedla ke svržení bratrů Viléma a Engilšalka. ^[6]
6	<u>Svatopluk</u>		ok. 830–894	870–894	Synovec <u>Rostislava</u> , původně nitranský údělník. Propuštěn z franského zajetí, aby potlačil vzpuru Moravanů. Po návratu se však dává na Slavomírovu stranu a přebírá od něj vládu. Stává se nejvýznamnějším panovníkem Velkomoravské říše, ve středověku byl proto označován za krále. Vyhání žáky sv. Metoděje a zavádí na Moravě západní křesťanství.
7	<u>Mojmír II.</u>		po 871 – 906?	894–906	Syn <u>Svatopluka I.</u> Po roce 906 o Mojmírovi II. historické prameny mlčí, předpokládá se tedy, že zemřel právě toho roku. Jeho bratr <u>Svatopluk</u> byl údělníkem v Nitře (jako Svatopluk II.).

Česká knížata (872?–1058)

Přemyslovci (872?–889?)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
1	<u>Bořivoj I.</u> (v letech 872?–883? v rámci <u>Velkomoravské říše</u> , jejímž knížetem byl <u>Svatopluk</u>)		852/855 – 888/889?	872?–883?	Zakladatel <u>dynastie Přemyslovců</u> , podle <u>Kosmase</u> syn bájného <u>Hostivíta</u> , ^[7] jeho původ nelze spolehlivě prokázat. První historicky doložený Přemyslovec.
2	<u>Strojmír</u>		??? – po 885	883?–885?	Původ neznámý, snad Přemyslovec. Podle <u>Kristiánovy legendy</u> svrhl knížete Bořivoje, jelikož nesouhlasil s velkomoravskou nadvládou. O dva roky později byl za pomoci Svatooplukových vojsk sesazen. ^{[8][9]}
1	<u>Bořivoj I.</u> (v letech 885?–890? v rámci <u>Velkomoravské říše</u> , jejímž knížetem byl <u>Svatopluk</u>)		852/855 – 888/890?	885?–890?	Podruhé na trůně.

Mojmírovec (890–894)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
3	<u>Svatopluk I.</u> (v letech 890–894 v rámci <u>Velkomoravské říše</u> , jejímž byl knížetem)		ok. 830 – 894	890–894	Mojmírovec. Po smrti svého chráněnce <u>Bořivoje I.</u> na krátkou dobu opět převzal vládu (nárok na české území byl potvrzen <u>Arnulfem Korutanským</u> v roce 890).

Přemyslovci (894–1002)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
4	<u>Spytihněv I.</u>		ok. 875 <u>Levý Hradec</u> – 915	894–915	Syn Bořivoje. Vlády se ujal poté, co se Čechy po smrti Svatopluka I. vymanily z vlivu Velké Moravy a přiklonily se k Bavorsku. ^[10]
5	<u>Vratislav I.</u>		ok. 888 <u>Praha</u> – 13. únor 921 <u>Praha</u>	915–921	Syn Bořivoje I., bratr Spytihněva I.
6	<u>Václav I.</u>		ok. 907 – 28. září 935 <u>Stará Boleslav</u>	921–935	Syn Vratislava I., patron přemyslovské dynastie a české země. ^[11] Ve starší literatuře se často udává jako rok jeho smrti <u>929</u> , ^[12] většina soudobých vědců se ale již kloní k roku <u>935</u> . ^[13]
7	<u>Boleslav I.</u>		ok. 915 – 15. července 972	935–972	Syn Vratislava I., bratr svatého Václava. Boleslav I. je někdy považován za zakladatele české státnosti: ražba mince, ^[14] <u>hradská soustava</u> , územní expanze – severní část Moravy, Horní <u>Slezsko</u> , <u>Krakovsko</u> a <u>Červené hrady (Halič)</u> – a centralizace.
8	<u>Boleslav II.</u>		ok. 935 – 7. únor 999 <u>Praha</u>	972–999	Syn Boleslava I. Ještě rozšířil území zděděná po svém otci, ale ke sklonku vlády nedokázal zabránit jejich ztrátě ve prospěch Polska. <u>Vyvraždění Slavníkovci</u> , čímž dokončeno sjednocení Čech. ^[15] Po jeho smrti přichází státní úpadek a boj o trůn mezi jeho třemi syny.
9	<u>Boleslav III.</u>		(968–971) <u>Praha</u> – (1037–1039) (Polsko)	999–1002	Syn Boleslava II. O trůn přišel povstáním předáků a družiníků.

Piastovec (1002–1003)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
10	<u>Vladioj</u>		981? – leden 1003	1002–1003	Snad <u>Piastovec</u> , možná syn polského knížete <u>Měška I.</u> a Přemyslovny <u>Doubravky</u> . ^[16] Na knížecí stolec dosazen polským knížetem <u>Boleslavem Chrabrým</u> .

Přemyslovci (1003)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
11	<u>Jaromír</u>		ok. 975 – 4. listopad 1035	1003	Syn Boleslava II. Po smrti Vladioje byl díky vojenské pomoci <u>Jindřicha II.</u> krátce dosazen na český knížecí stolec. ^[17]
9	<u>Boleslav III.</u>		(968–971) <u>Praha</u> – (1037–1039) (Polsko)	1003	Podruhé na trůně, roku 1003 Boleslavem Chrabrým znovu dosazen. Nařídil vraždění <u>Vršovců</u> ; to vyvolalo povstání. <u>Boleslav Chrabrý</u> povolal svého chráněnce do Polska, oslepil jej a uvěznil.

Piastovec (1003–1004)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
12	<u>Boleslav IV.</u>		966/967 – 17. června 1025	1003–1004	<u>Piastovec</u> , polský kníže, zvaný Chrabrý. Syn polského knížete <u>Měška I.</u> a Přemyslovny <u>Doubravky</u> , dcery Boleslava I. Na jaře 1003 vpadl do Čech, které ovládal do podzimu 1004.

Přemyslovci (1004–1085)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
11	<u>Jaromír</u>		ok. 973 – 4. listopad 1035	1004–1012	Podruhé na trůně. Na podzim 1004 s podporou Jindřicha II. byli z Čech vypuzeni Poláci.
13	<u>Oldřich</u>		ok. 975 – 9. listopadu 1034 Praha	1012–1033	Nejmladší syn Boleslava II. Na jaře 1012 se zmocnil vlády v Čechách, Jaromír uprchl. V letech <u>1019/1029</u> (datace je nejistá) postupně dobyl na Polácích Moravu, která od té doby byla trvalou součástí českého státu.
11	<u>Jaromír</u>		ok. 973 – 4. listopad 1035	1033–1034	Potřetí na trůně. Když byl Oldřich roku 1033 obviněn císařem <u>Konrádem II.</u> z úkladů proti své osobě a sesazen, ustavilo říšské vojsko na podzim 1033 znovu Jaromíra českým knížetem.
13	<u>Oldřich</u>		ok. 975 – 9. listopadu 1034 Praha	1034	Podruhé na trůně. Na jaře 1034 <u>Konrád II.</u> Oldřicha propustil a vrátil mu vládu v knížectví. Jaromíra dal jeho bratr zajmout a oslepit. Břetislav utekl před otcem do ciziny.
11	<u>Jaromír</u>		ok. 973 – 4. listopad 1035	1034–1034/1035	Počtvrté na trůně. Po smrti Oldřicha se vykastrovaný a oslepený Jaromír vzdal nároků na vládu ve prospěch Břetislava I. I přesto byl roku 1035 zřejmě z vůle Vršovců zavražděn. Kosmas popisuje uvedení Břetislava na knížecí stolec Jaromírem, nemohlo k tomu ovšem dojít hned po Oldřichově pohřbu, Břetislav by se nemohl vrátit z exilu tak rychle. Kdy přijel Břetislav do Prahy se nikde neříká. Pouze v jedné kronice najdeme zmínku, že Jaromír sám vládl knížectví dokonce jeden rok po smrti Oldřichově. ^[18]
14	<u>Břetislav I.</u>		1002/1005 – 10. leden 1055 <u>Chrudim</u>	1034/1035–1055	Syn knížete Oldřicha. Roku 1054 vyřešil otázku nástupnictví prosazením <u>seniorátu</u> – knížetem měl být nejstarší mužský člen přemyslovské dynastie.
15	<u>Spytihněv II.</u>		1031 <u>Olomouc</u> – 28. ledna 1061 <u>Hradec nad Moravicí</u>	1055–1061	Syn knížete Břetislava. Své bratry zbavil držav a podřídil tak Moravu své přímé vládě.
16	<u>Vratislav II.</u>		1031 – 14. leden 1092	1061–1085	Syn Břetislava I. Od roku <u>1085</u> byl prvním českým králem.

Český král (1085–1092)

Přemyslovec (1085–1092)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
1	<u>Vratislav I.</u>		1031 – 14. leden 1092	1085–1092	První český král. Nedědičný titul ad personam mu propůjčil císař <u>Jindřich IV.</u> V letech 1085–1092 byl také titulárním polským králem.

Česká knížata (1092–1158)

Přemyslovci (1092–1158)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
17	<u>Konrád I.</u>		ok. 1035 Praha – 6. září 1092 Praha	1092	Syn Břetislava I. Na knížecí stolec usedl 20. ledna <u>1092</u> . Stihl se pouze pokusit opět spojit pražské a olomoucké biskupství.
18	<u>Břetislav II.</u>		ok. 1060 Praha – 22. prosinec 1100 <u>Zbečno</u>	1092–1100	Syn Vratislava II. Roku <u>1099</u> Břetislav II. vojensky obsadil Moravu a svěřil ji do správy svého bratra Bořivoje II., kterého rovněž určil jako svého nástupce.
19	<u>Bořivoj II.</u>		ok. 1064 Praha – 2. únor 1124 (Uhry)	1100–1107	Syn Vratislava II. Jeho nástup na trůn znamenal porušení zásad stařešinského řádu a počátek dlouhotrvajících rozbrojů mezi Přemyslovci.
20	<u>Svatopluk II.</u>		ok.1075 Olomouc – 21. září 1109 <u>Kladruby u Stříbra</u>	1107–1109	Syn <u>Oty Olomouckého</u> . V roce <u>1107</u> poslal k Bořivoji II. vyslance, který pomluvil u knížete jeho spojence, Bořivoj ztratil oporu své moci a byl nucen uprchnout do Německa. Svatoopluk se tak stal knížetem.
21	<u>Vladislav I.</u>		ok. 1070 – 12. duben 1125 Praha	1109–1117	Syn Vratislava II. Jeho moc byla ohrožena ze strany příbuzných, císař Jindřich V. ho ovšem coby knížete potvrdil a Vladislav se tvrdě vypořádal se svými odpůrci.
19	<u>Bořivoj II.</u>		ok. 1064 Praha – 2. únor 1124 (Uhry)	1117–1120	Podruhé na trůně. Roku <u>1117</u> postoupil Vladislav I. svému bratru Bořivojovi II. vládu, ale již za tři roky se z nejasných příčin opět vystřídali.
21	<u>Vladislav I.</u>		ok. 1070 – 12. duben 1125 Praha	1120–1125	Podruhé na trůně.
22	<u>Soběslav I.</u>		ok. 1090 Praha – 14. únor 1140 <u>Debrné</u>	1125–1140	Syn Vratislava II. Vládu si nárokoval i <u>Ota II. Olomoucký</u> a získal si podporu německého krále Lothara III. Říšská vojenská výprava skončila porážkou v <u>bitvě u Chlumce</u> v únoru <u>1126</u> .
23	<u>Vladislav II.</u>		asi 1110 Praha – 18. leden 1174 <u>Meerane</u>	1140–1158	Syn Vladislava I., posléze druhý český král.

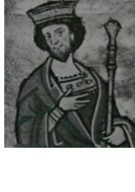

Český král (1158–1172)

Přemyslovec (1158–1172)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
2	<u>Vladislav I.</u>		asi 1110 Praha – 18. leden 1174 Meerane	1158–1172	Druhý český král. Zřejmě nedědičný královský titul mu propůjčil císař <u>Fridrich I. Barbarossa</u> v roce <u>1158</u> .

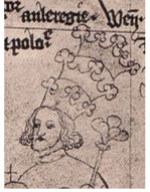
Česká knížata (1172–1198)

Přemyslovci (1172–1198)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
24	<u>Bedřich</u>		ok. 1142 Praha – 25. březen 1189 Praha	1172–1173	Syn Vladislava II., který mu roku <u>1172</u> předal vládu podle principu <u>primogenitury</u> . ^[19] Dosud ovšem platilo právo <u>seniorátu</u> . O knížecí hodnost se tak hlásili synové Soběslava I.
25	<u>Soběslav II.</u>		asi 1128 Praha – 29. leden 1180	1173–1178	Syn Soběslava I. Získal podporu císaře <u>Barbarossy</u> , který za knížete určil Soběslavova bratra <u>Oldřicha</u> . Oldřich však neměl podporu české šlechty a vládu odmítl ve prospěch Soběslava.
24	<u>Bedřich</u>		ok. 1142 Praha – 25. březen 1189 Praha	1178–1189	Syn Vladislava II. V létě <u>1178</u> ztratil Soběslav II. podporu Fridricha Barbarossy, čehož využil Bedřich, uplatil císaře a obdržel od něj Čechy v léno.
26	<u>Konrád II. Ota</u>		asi 1135 – 9. září 1191 <u>Neapol</u>	1189–1191	Syn <u>Konráda II. Znojenského</u> . Po smrti Bedřicha nastoupil na knížecí stolec, ^[20] Čechy a Morava se tak spojily do jednoho státního celku, protože kníže rezignoval na titul markraběte moravského.
27	<u>Václav II.</u>		1137 Praha – po 1192 <u>Míšeň</u>	1191–1192	Syn Soběslava I. Po smrti Konráda Oty se zmocnil Čech. Proti němu ale vystoupil biskup <u>Jindřich Břetislav</u> a vymohl u císaře <u>Jindřicha VI.</u> , aby udělil Čechy v léno Přemyslu Otakarovi I.
28	<u>Přemysl I. Otakar</u>		ok. 1155 – 15. prosinec 1230 <u>Praha</u>	1192–1193	Syn Vladislava II. Knížetem se s podporou biskupa Jindřicha Břetislava a císaře Jindřicha VI. stal roku <u>1192</u> . O rok později ho šlechta na trůně vystřídala Jindřichem Břetislavem.
29	<u>Břetislav III. Jindřich</u>		asi 1137 – 15. červen 1197 <u>Cheb</u>	1193–1197	Roku <u>1193</u> mu císař propůjčil hodnost českého knížete. ^[21] Přemysl I. proti němu táhl s vojskem, v rozhodující chvíli se však od něho odvrátila šlechta.
30	<u>Vladislav III. Jindřich</u>		ok. 1160 – 12. srpen 1222 <u>Znojmo</u>	1197	Syn Vladislava II. Titul si nárokoval i jeho starší bratr Přemysl I. ^[22] Aby zabránil vzestupu politické nestability, vzdal se titulu a dědických nároků ve prospěch svého bratra.

Čeští králové (1197–1918)

Přemyslovci (1197–1306)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
3	<u>Přemysl I. Otakar</u>		ok. 1155 – 15. prosinec 1230 Praha	1197–1230 král od: 1198	Podruhé na trůně. V očekávání Přemyslovy vojenské pomoci jej Filip Švábský v září či v říjnu 1198 nechal korunovat českým králem. Přemysl byl 24. srpna 1203 podruhé korunován papežským legátem Guidem z Praeneste. Přemysl si postupně nechal potvrdit královskou hodnost od obou římských králů i od papeže. Dědičný titul zaručila <u>Zlatá bula sicilská</u> (1212). ^[23]
4	<u>Václav I.</u>		ok. 1205 – 23. září 1253 <u>Počaply</u>	1230–1253	Syn Přemysla I., čtvrtý český král. Korunován byl už v roce <u>1228</u> . Přispěl k odražení mongolského vpádu do Evropy ^{[24][25]} a společně se synem Přemyslem získal Rakousko.
5	<u>Přemysl II. Otakar</u>		ok. 1233 – 26. srpen 1278 <u>Suché Kruty</u> (Dürnkrot) nebo <u>Moravské pole</u>	1253–1278	Syn Václava I., pátý český král (korunován <u>1261</u>). Také vévoda rakouský, štyrský, korutanský, kraňský a furlanský. Podcenil ale vývoj v římskoněmecké říši a politiku papežské kurie. Dne 26. srpna 1278 zahynul v <u>bitvě na Moravském poli</u> proti <u>Rudolfu I. Habsburskému</u> . ^[26]
6	<u>Václav II.</u>		27. září 1271 Praha – 21. červen 1305 Praha	1278–1305	Syn Přemysla II., šestý český král (korunován <u>1297</u>). Také polský král (korunován roku <u>1300</u>). Pro syna získal i uherský trůn.
7	<u>Václav III.</u>		6. říjen 1289 Praha – 4. srpen 1306 <u>Olomouc</u>	1305–1306	Syn Václava II, sedmý český král. V letech <u>1301–1304</u> byl uherským králem jako Ladislav V. ^{[27][28]} Po smrti otce se snažil udržet unii s Polskem, byl však zavražděn. ^{[29][30]} Skončilo tak více než 400 let vlády Přemyslovců v Čechách.

Menhardovec (1306)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
8	<u>Jindřich</u>		ok. 1265 – 2. duben 1335 <u>Tyrol</u>	1306	<u>Menhardovec</u> . Manžel Anny Přemyslovny. Měsíc po jeho volbě za krále se objevila vojska Rudolfa, syna římského krále Albrechta I., a Jindřich s Annou uprchli. ^[31]

Habsburk (1306–1307)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
9	<u>Rudolf I.</u>		1281 – 3./4. červenec 1307 <u>Horáždovice</u>	1306–1307	Syn <u>Albrechta I.</u> Dokázal si získat podporu části panstva sliby (i úplatky), ale zemřel při <u>obléhání hradu Bavora III. ze Strakonice</u> .

Menhardovec (1307–1310)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
8	<u>Jindřich</u>		ok. 1265 – 2. duben 1335 Tyrol	1307–1310	Podruhé na trůně. Jindřich nebyl schopný panovník a část panstva požádala o pomoc římského krále <u>Jindřicha VII.</u> , jehož syn <u>Jan Lucemburský</u> se měl oženit s princeznou <u>Eliškou Přemyslovnou</u> .

Lucemburkové (1310–1437)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
10	<u>Jan</u>		10. srpen 1296 <u>Lucemburk</u> – 26. srpen 1346 <u>Kresčak</u>	1310–1346	Syn <u>Jindřicha VII.</u> V Janovi se protnul tři nástupnické principy: Uznala ho česká šlechta. Císař mu udělil Čechy v léno. Oženil se s Eliškou Přemyslovnou. Dokázal přesvědčit 5/7 kurfiřtů, aby zvolili jeho syna za císaře.
11	<u>Karel I.</u>		14. květen 1316 Praha – 29. listopad 1378 Praha	1346–1378	Známý jako římský císař Karel IV. Syn Jana Lucemburského, je s ním spojen největší politický i kulturní rozkvět českých zemí.
12	<u>Václav IV.</u>		26. únor 1361 Norimberk – 16. srpen 1419 <u>Nový hrad u Kunratic</u>	1378–1419	Syn Karla IV. Také římský král. Českým králem byl korunován už ve dvou letech. Syna neměl, a tak byl jeho dědicem jeho bratr Zikmund.
13	<u>Zikmund</u>		14. únor 1368 Norimberk – 9. prosinec 1437 <u>Znojmo</u>	1419–1437	Syn Karla IV. Také římský císař (od 1433) a uherský král. Roku <u>1421</u> ho český zemský sněm jako krále odmítl; plně respektovaným králem byl až poslední dva roky života.

Habsburkové (1437–1457)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
14	<u>Albrecht</u>		10. srpen 1397 Vídeň – 27. říjen 1439 <u>Nesmily</u>	1437–1439	Zikmundův zeť a dědic. Také římský a uherský král. ^[32] Svých dědických práv se domáhal obtížně, české koruny dosáhl i přes odpor husitů. Po Albrechtově smrti byla koruna nabídnuta <u>Albrechtu III. Bavorskému</u> , který ji odmítl. V českých zemích nastalo období <u>Interregna</u> . Vznikly šlechtické spolky – sněmíky, <u>landfrídy</u> . Spolupráci landfrídů zajišťovaly zemské sněmy.
15	<u>Ladislav</u>		22. únor 1440 <u>Komárno</u> – 23. listopad 1457 Praha	1453–1457	Zvaný Pohrobek. Syn Albrechta II., narozen až po jeho smrti (= pohrobek). Také uherský král. V Čechách sídlil v letech <u>1453–1454</u> a potom už jen dva měsíce před svou smrtí.

Pán z Kunštátu a Poděbrad (1458–1471)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
16	<u>Jiří</u>		23. duben 1420 <u>Poděbrady</u> – 22. březen 1471 Praha	1458–1471	Zemským správcem z doby Ladislava Pohrobka, po jehož smrti se stal králem. Ačkoliv měl potomky, korunu odkázal Jagelloncům.

Hunyadyové (1469–1490)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
17	<u>Matyáš</u>		23. únor 1443 <u>Kluž</u> – 6. duben 1490 Vídeň	1469–1490	<u>Protikrál</u> Jiřího z Poděbrad a Vladislava Jagellonského. Vládce Uher vojensky usiloval i o český trůn; v průběhu konfrontace se nechal opoziční českou šlechtou zvolit za krále, ačkoliv Jiřímu, který byl jeho tchánem, jen krátce předtím slíbil přátelství.

Jagellonci (1471–1526)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
18	<u>Vladislav II.</u>		1. březen 1456 <u>Krakov</u> – 13. březen 1516 <u>Budín</u>	1471–1516	Syn <u>Kazimíra IV.</u> Zvolen českým králem byl podle přání Jiřího z Poděbrad, musel ale až do r. 1478 bojovat s Matyášem Korvínem – vládu v zemích Koruny si nakonec rozdělili. Od roku <u>1490</u> také král uherský. V roce 1500 vydal Vladislavské zřízení zemské.
19	<u>Ludvík</u>		1. červenec 1506 Budín – 29. srpen 1526 <u>Moháč</u>	1516–1526	Syn Vladislava Jagellonského. Otec ho nechal korunovat již roku <u>1508</u> za uherského krále a o rok později za krále českého. Zemřel v <u>bitvě u Moháče</u> , čímž vymřela česko-uherská větev rodu.

Habsburkové (1526–1619)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
20	<u>Ferdinand I.</u>		10. březen 1503 <u>Alcalá de Henares</u> – 25. červenec 1564 Vídeň	1526–1564	Vnuk císaře <u>Maxmiliána I.</u> , manžel Anny Jagellonské. Také římskoněmecký císař a uherský král.
21	<u>Maxmilián</u>		31. července 1527 Vídeň – 12. října 1576 <u>Řezno</u>	1564–1576	Syn Ferdinanda I. Také římskoněmecký císař a uherský král.
22	<u>Rudolf II.</u>		18. července 1552 Vídeň – 20. ledna 1612 Praha	1576–1611	Syn Maxmiliána II. Také římskoněmecký císař a uherský král. Jako jediný Habsburk si zvolil za sídelní město Prahu. ^[33]
23	<u>Matyáš</u>		24. únor 1557 Vídeň – 20. březen 1619 Vídeň	1611–1619	Syn Maxmiliána II. Také římskoněmecký císař a uherský král. Ještě za života bratra Rudolfa začal přebírat jeho moc. ^[34]
24	<u>Ferdinand II.</u>		9. července 1578 <u>Štýrský Hradec</u> – 15. února 1637 Vídeň	1619	Matyášův bratranec. Jeho bratranec neměl potomky, a tak byl Ferdinand ještě za jeho života v roce <u>1617</u> korunován českým králem. V průběhu vlády čelil českému stavovskému povstání a protikráli Fridrichu Falckému.

Wittelsbach (1619–1620)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
25	<u>Fridrich</u>		26. srpna 1596 Mohuč – 29. listopadu 1632 Mohuč	1619–1620	Wittelsbach. Falcký kurfiřt, který projevoval sympatie k českým protestantským stavům. Zvolen králem byl ale až v době, kdy bylo stavovské povstání v defenzivě.

Habsburkové (1620–1780)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
24	<u>Ferdinand II.</u>		9. července 1578 Štýrský Hradec – 15. února 1637 Vídeň	1620–1637	Potlačil povstání v bitvě na Bílé hoře roku 1620.
26	<u>Ferdinand III.</u>		13. července 1608 Štýrský Hradec – 2. dubna 1657 Vídeň	1637–1657	Syn Ferdinanda II. Také císař římský a král uherský. Pokračoval v českých zemích v rekatolizaci a posilování absolutistické moci, ovšem už mírnějšími prostředky. Na trůně měl být nahrazen svým synem, kterého nechal 5. srpna 1646 titulovat českým králem se jménem Ferdinand IV. Nástupu na trůn se však tento titulární král nedožil, jelikož zemřel dříve než jeho otec Ferdinand III.
27	<u>Leopold I.</u>		9. června 1640 Vídeň – 5. květen 1705 Vídeň	1657–1705	Syn Ferdinanda III. Také římskoněmecký císař a uherský král. ^{[35][36]}
28	<u>Josef I.</u>		26. červenec 1678 Vídeň – 17. duben 1711 Vídeň	1705–1711	Syn Leopolda I. Již v dětských letech byl korunován uherským (v roce 1687) a římskoněmeckým králem (r. 1690). Českým králem Josef ovšem korunován nebyl.
29	<u>Karel II.</u>		1. října 1685 Vídeň – 20. října 1740 Vídeň	1711–1740	Syn Leopolda I. Také římský císař a uherský král. Snažil se <u>pragmatickou sankcí</u> zajistit dědictví nejstarší dceři Marii Terezii.
30	<u>Marie Terezie</u>		13. května 1717 Vídeň – 29. listopadu 1780 Vídeň	1740–1780	Dcera Karla VI. Jediná vládnoucí česká královna. Také královna uherská. O dědictví musela bojovat s Karlem VII. (kurfiřtem bavorským).

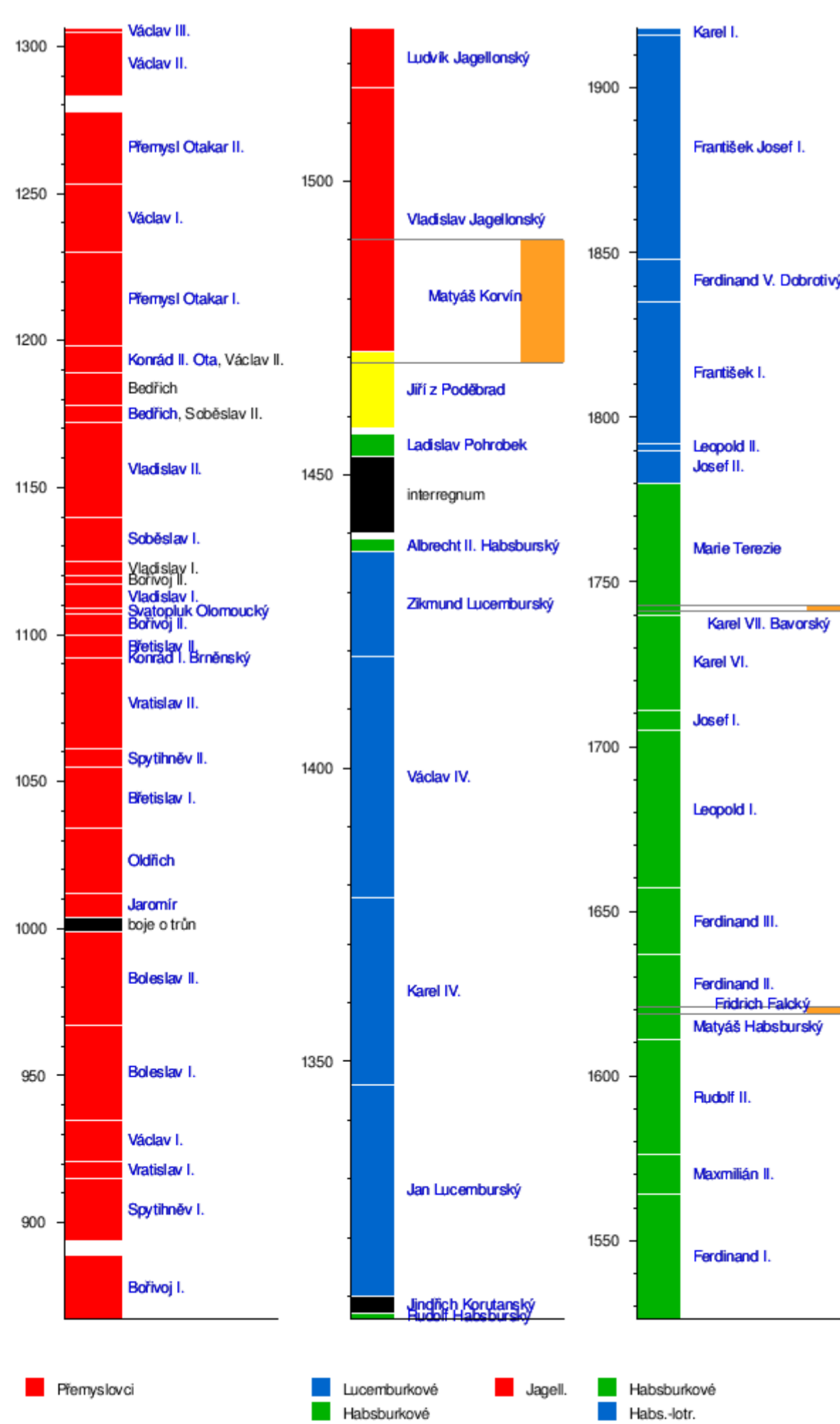
Wittelsbach (1741–1743)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
31	<u>Karel III. Albrecht</u>		6. srpen 1697 Brusel – 20. leden 1745 Mnichov	1741–1743	Protikrál – římský císař Karel Albrecht Bavorský. Po smrti <u>Karla VI.</u> neuznal <u>Pragmatickou sankci</u> , <u>9. prosince 1741</u> se nechal provolat českými stavy králem.

Habsbursko-lotrinští (1780–1918)

#	Jméno	Obrázek	Období života	Období vlády	Poznámky
32	<u>Josef II.</u>		13. březen 1741 Vídeň – 20. únor 1790 Vídeň	1780–1790	Syn Marie Terezie. Také římský císař a uherský král, reformátor.
33	<u>Leopold II.</u>		5. květen 1747 Vídeň – 1. březen 1792 Vídeň	1790–1792	Syn Marie Terezie. Také římský císař a uherský král. Na rozdíl od bratra se nechal českým králem korunovat.
34	<u>František I.</u> (v letech 1804–1835 v rámci Rakouského císařství, jehož byl císařem)		12. únor 1768 Florencie – 2. březen 1835 Vídeň	1792–1835	Syn Leopolda II. Také uherský král, římský císař (do 1806), poté první rakouský císař (od 1804). ^{[37][38]}
35	<u>Ferdinand V.</u> (v letech 1835–1848 v rámci Rakouského císařství, jehož byl císařem jako Ferdinand I.)		19. duben 1793 Vídeň – 29. červen 1875 Praha	1835–1848	Syn Františka I. Také rakouský císař a uherský král. V roce 1848 byl odstaven od českého trůnu a abdikoval ve prospěch synovce Františka Josefa I. Poslední korunovaný český král.
36	<u>František Josef I.</u> (v letech 1848–1867 v rámci Rakouského císařství, jehož byl císařem, a v letech 1867–1916 v rámci Rakouska-Uherska, jehož byl císařem)		18. srpen 1830 Vídeň – 21. listopad 1916 Vídeň	1848–1916	Synovec Ferdinanda V. Také rakouský císař a uherský král. Českým zemím vládl více než 60 let, z vnitropolitických důvodů se však nedal korunovat českým králem. (Ztroskotaly i myšlenky na tripartistickou monarchii).
37	<u>Karel III.</u> (v letech 1916–1918 v rámci Rakouska-Uherska, jehož byl císařem jako Karel I.)		17. srpen 1887 Persenbeug – 1. duben 1922 Funchal	1916–1918	Rakouský císař Karel I., král uherský jako Karel IV. a král český Karel III. Z časových a politických důvodů však nebyl korunován českým králem. Rakousko-Uhersko se mu už zachránit nepodařilo, ačkoliv nabídl federaci.

Časová posloupnost českých knížat a králů

Českoslovenští prezidenti (1918–1939)

#	Jméno	Obrázek	Období života	V úřadu	Poznámky
1	<u>Tomáš Garrigue Masaryk</u>		7. březen 1850 <u>Hodonín</u> – 14. září 1937 <u>Lány</u>	1918–1935	První prezident <u>Československa</u> , o jehož <u>vznik</u> se zasloužil, do funkce byl zvolen celkem čtyřikrát.
2	<u>Edvard Beneš</u>		28. květen 1884 <u>Kožlany</u> – 3. září 1948 <u>Sezimovo Ústí</u>	1935–1938 (1940–1945 v exilový československý prezident)	Po <u>Mnichovské dohodě</u> abdikoval, ^[39] v době války (1940–1945) exilový československý prezident .
3	<u>Emil Hácha</u>		12. červenec 1872 <u>Trhové Sviny</u> – 27. červen 1945 <u>Praha</u>	1938–1939	Prezidentem <u>druhé republiky</u> (1938–1939).

Protektorátní prezident (1939–1945)

#	Jméno	Obrázek	Období života	V úřadu	Poznámky
1	<u>Emil Hácha</u> (v letech 1939–1945 v rámci <u>nacistického Německa</u> , jehož vůdcem byl <u>Adolf Hitler</u>)		12. červenec 1872 <u>Trhové Sviny</u> – 27. červen 1945 <u>Praha</u>	1938–1945	Státní prezident <u>Protektorátu Čechy a Morava</u> (1939–1945).

Českoslovenští prezidenti (1945–1992)

#	Jméno	Obrázek	Období života	V úřadu	Poznámky
2	<u>Edvard Beneš</u>		28. květen 1884 <u>Kožlany</u> – 3. září 1948 <u>Sezimovo Ústí</u>	1945–1948	Po válce znovu prezidentem
4	<u>Klement Gottwald</u>		23. listopad 1896 <u>Dědice u Vyškova</u> – 14. březen 1953 <u>Praha</u>	1948–1953	Poválečný premiér, po <u>komunistickém převratu</u> v únoru 1948 se stal prezidentem. ^[40]
5	<u>Antonín Zápotocký</u>		19. prosinec 1884 <u>Zákolany</u> – 13. listopad 1957 <u>Praha</u>	1953–1957	Druhý komunistický prezident. Rezignoval na počáteční reformní snahy.
6	<u>Antonín Novotný</u>		10. prosinec 1904 <u>Praha–Letňany</u> – 28. leden 1975 <u>Praha</u>	1957–1968	V době jeho vlády došlo k jakémusi uvolnění a k částečné rehabilitaci některých nespravedlivě odsouzených v 50. letech. ^[41]
7	<u>Ludvík Svoboda</u>		25. listopad 1895 <u>Hroznatín</u> – 20. září 1979 <u>Praha</u>	1968–1975	Zvolen v březnu 1968. Po srpnové invazi odmítl <u>kolaborantskou vládu</u> , poté byl ale jedním z hlavních <u>normalizátorů</u> .
8	<u>Gustáv Husák</u>		10. leden 1913 <u>Důbravka</u> – 18. listopad 1991 <u>Bratislava</u>	1975–1989	Na moskevských jednáních v srpnu roku 1968 Husák „změnil kurs“. V roce 1969 se dostal do čela <u>KSČ</u> .
9	<u>Václav Havel</u>		5. říjen 1936 <u>Praha</u> – 18. prosinec 2011 <u>Hrádeček</u>	1989–1992	Disident, mluvčí <u>Charty 77</u> a jedna z vůdčích osobností <u>Sametové revoluce</u> .

Čeští prezidenti (1993–současnost)

#	Jméno	Obrázek	Období života	V úřadu	Poznámky
1	<u>Václav Havel</u>		5. říjen 1936 <u>Praha</u> – 18. prosinec 2011 <u>Hrádeček</u>	1993–2003	Poslední československý prezident a první český prezident.
2	<u>Václav Klaus</u>		19. červen 1941 <u>Praha</u> – současnost	2003–2013	Federální ministr financí, premiér a předseda Poslanecké sněmovny z 90. let.
3	<u>Miloš Zeman</u>		28. září 1944 <u>Kolín</u> – současnost	2013–2023	Premiér a předseda Poslanecké sněmovny z 90. let, historicky první <u>přímo zvolený</u> prezident České republiky.
4	<u>Petr Pavel</u>		1. listopadu 1961 <u>Planá</u> – současnost	od 9. března 2023	Armádní generál ve výslužbě, v letech 2015–2018 <u>předseda vojenského výboru NATO</u>

Reference

- Skowronek, J., M. Tanty, T. Wasilewski. *Słowianie*, s. 38 ISBN 83-05-13401-6
- DVORNÍK, František. *Byzantské misie u Slovanů*. Praha: Vyšehrad, 1970. 393 s. S. 117–120. Dále jen *Byzantské misie u Slovanů*.
- VENNING, Timothy. *A chronology of early medieval Western Europe : 450-1066*. [s.l.]: Routledge, 2017. 626 s. ISBN 9781351589161. (anglicky)
- BARTOŇKOVÁ, Dagmar; HAVLÍK, Lubomír; MASAŘÍK, Zdeněk; VEČERKA, Radoslav. *Magnae Moraviae Fontes Historici I*. druhé. vyd. Brno: Ústav klasických studií a Ústav archeologie a muzeologie, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2008. ISBN 978-80-254-1780-5. S. 106.
- MĚŘÍNSKÝ, Zdeněk. *České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu II*. 1. vyd. Praha: Libri, 2006. 967 s. ISBN 80-7277-105-1. S. 630.
- ŠMATLÁK, Stanislav a kol. *Slovensko. 4 Kultura - 1. část*. Bratislava: Obzor, 1979. 992 s. S. 183. (slovensky)
- Kosmova kronika česká*. Překlad Karel Hrdina, Marie Bláhová, Zdeněk Fiala. Praha: Československý spisovatel, 2012. 282 s. ISBN 978-80-7459-110-5. S. 29.
- Počátky s. 332–334*
- MĚŘÍNSKÝ, Zdeněk. *České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu*. Praha: Libri, 2006. 967 s. ISBN 80-7277-105-1. S. 860. Dále jen *Velká Morava II.*
- Po stopách Přemyslovců, s. 83*
- sv. *Václav* (<http://catholica.cz/?id=4696>) na *catholica.cz*
- TŘEŠTÍK, Dušan. *Počátky Přemyslovců. Vstup Čechů do dějin (530 - 935)*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 658 s. ISBN 978-80-7106-138-0. Kapitola 11. Spor o datum vraždy Václava, s. 209–224.
- Třeštík (2008), kap. 13. Datum vraždy, s. 249–260*
- Boleslav I. s. 126.*
- "*Vyvrždění Slavníkovců, svatý Vojtěch* (http://m.rozhlas.cz/toulky/vysila_praha/_zprava/0044-schuzka-19-05-1996-vyvr-azdeni-slavnikovcu-svaty-vojtech--299074) ". *Český rozhlas*.
- BALZER, O. *Genealogia Piastów*. Kraków, 2005. S. 109-110.
- PALACKÝ, František. *Dějiny národu českého*. Svazek 1. Praha: [s.n.], 2017. ISBN 978-80-7451-576-7, ISBN 80-7451-576-1. OCLC 982100364 (<https://worldcat.org/oclc/982100364>) S. 189–193.
- VESELÝ, Josef. 49. schůzka nad knihou Petra Hory - Hořejše. Oldřich. *Toulky českou minulostí* [online]. Český rozhlas [cit. 2020-02-11]. Dostupné online (<https://dvojka.rozhlas.cz/49-schuzka-oldrich-7938279>) .
- Letopis Vincenciův a Jarlochův*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1957. S. 63.
- Letopis Jarlocha, s. 508*
- Čechy v době knížecí, s. 371–372.*
- Letopis Jarlocha, s. 514-515*
- Počátky Čech královských, s. 103–104*
- Colvin (2004), s. 138*
- VESELÝ, Josef. 76. schůzka: Proti Mongolům. *dvojka.rozhlas.cz* [online]. 29. prosinec 1996 [cit. 2020-12-13]. Dostupné online (<https://dvojka.rozhlas.cz/76-schuzka-proti-mongolum-7940215>) .
- Rytíř a válečník, s. 137–138.*
- Století posledních Přemyslovců, s. 189.*
- Václav III., s. 35.*
- Velké dějiny, s. 479.*
- Václav III., s. 67.*
- Anna Přemyslovna, s. 55–56.*
- <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/12739/Albert-II>

33. VEBER, Václav, a kol. *Dějiny Rakouska*. 1. doplněné a aktualizované. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-239-4. S. 243–244.
34. ČAPKA, František. *Dějiny zemí Koruny české v datech*. 4., opr. a dopl. vyd. Praha: Libri, 2010. 1054 s. ISBN 978-80-7277-469-2. S. 293.
35. Archivovaná kopie. *www.bartleby.com* [online]. [cit. 2009-05-27]. Dostupné v archivu (<https://web.archive.org/web/20081011054002/http://bartleby.com/65/le/Leopo1HRE.htm>) pořízeném dne 2008-10-11.
36. <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/336625/Leopold-I>
37. Archivovaná kopie. *www.bartleby.com* [online]. [cit. 2009-05-27]. Dostupné v archivu (<https://web.archive.org/web/20090531142724/http://www.bartleby.com/65/fr/Francis2HRE.html>) pořízeném dne 2009-05-31.
38. <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/216736/Francis-II>
39. PACNER, Karel. *Osudové okamžiky Československa*. S. 173-178
40. HAMOUZOVÁ, Iveta. Edvard Beneš podepsal abdikací listinu. *Česká televize* [online]. 2008-06-02 [cit. 2014-04-07]. Dostupné online (<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kalendarium/17167-edvard-benes-podepsal-abdikacni-listinu/>) .
41. *Všichni muži Hradu* [online]. Česká televize [cit. 2015-10-12]. Dostupné online (<http://www.ceskatelevize.cz/prezident-2013/casova-osa/>) .

Související články

- [Seznam vládců Moravy](#)
- [Seznam prezidentů Československa](#)
- [Seznam prezidentů České republiky](#)
- [Seznam premiérů Československa](#)
- [Seznam premiérů Česka](#)
- [Seznam vlád Československa](#)
- [Seznam vlád Česka](#)
- [Český král](#)
- [Přemysl Oráč](#)
- [Seznam mytických panovníků Čech a Moravy](#)

Externí odkazy

- Panovníci českých zemí, manželky a posloupnost (<http://www.mravenec.cz/henry/File-hist/Linea%20recta2.xls>)
- Titles of the rulers of Bohemia (<http://nobhist.narod.ru/bohemia.html>)

Citováno z „https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Seznam_představitelů_českého_státu&oldid=22805678“

WIKIPEDIE

Stránka byla naposledy editována 18. 5. 2023 v 22:08. •

Text je dostupný pod [CC BY-SA 3.0](#), pokud není uvedeno jinak.